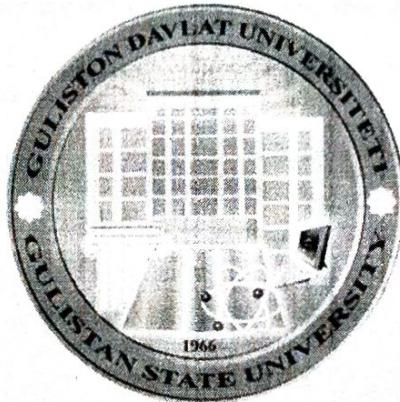

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

AMALIY SAN'AT VA DIZAYN KAFEDRASI

RANGTASVIR FAN

SILLABUSI

(Rang 1770)

Bilim sohasi:	200000	– San'at va Gumanitar fanlar
Ta'lif sohasi:	210000	– San'at
Ta'lif yo'nalishi:	60210500	– Rangtasvir: dastgohli

Guliston – 2024

© Ushbu hujjat Guliston davlat universiteti mulki hisoblanadi va uni oluvchilar uchun maxfiy bo‘lib, to‘liq yoki qisman nusxa ko‘chirilishi, tarqatilishi yoki ko‘paytirilmasligi yoki uchinchi shaxslarga berilmasligi kerak. Ushbu materialni ko‘paytirish, tarqatish, nuşxalash, oshkor qilish, o‘zgartirish, tarqatish yoki nashr etishning har qanday shakli qat’iyan man etiladi.

Kun	
Avgust 2024	Ushbu sillabus Guliston davlat universiteti kengashining 2024-yil “___” ___ dagi ____ - sonli bayonnomasi bilan maqullangan.
	Tuzuvchi: D.Karshiboyeva – Amaliy san’at va dizayn kafedrasi stajyor o’qituvchisi
	Taqrizchilar: R.Xayrov. - GulDPI, Ijtimoiy fanlar va san`atshunoslik kafedrasi mudiri p.f.d., dotsent N.Jumaboyev - Amaliy san’at va dizayn kafedrasi kafedrasi katta o’qituvchisi

Izoh: Ushbu fan dasturi *Bergen universiteti (Norvegiya), KTH Royal Institute of Technology (Shvetsiya), National University of Singapore (NUS) (Singapur) The University of New South Wales (UNSW Sydney)* ta’lim dasturlari asosida takomillashtirildi.

Mundarija

Rang1770: Rangtasvir

1. Fan tavsifi
2. Fanning dastlabki rekvizitlari
3. Fanning maqsadi
4. Ta'lim berish natijalari
5. Ta'lim berish usullari
6. Soatlar/Kreditlar
7. Fanning tarkibiy tuzilishi
8. Talabalar bilimini baholash
9. Adabiyotlar
10. Akademik talablar

1.Fan tavsifi

Ushbu rangtasvir (dastgohli) fani orqali talabalar yoki bo'lajak mutaxassislar ilmiy, nazariy va amaliy bilimlarini bilish talab etiladi. Bu talabalarning o'z navbatida tasviriy san'atda estetik did va tasavvur olamini boyitish uchun xizmat qiladi.

Fanning vazifasi - talabalar bu jarayonda turli sharoit va muhitda grafik vositalarda tasvir yaratish mobaynida tasvir qonun qoidalari, manzara va turli ob'ektlarni rangtasvirda tasvirlash nazariyasi, qiyofa xususiyatlari, inson anatomiyasi plastik sifatlari, tuzilishi hamda ularni ma'lum tabiiy yoki sun'iy yorug'lik man'bai bilan yoritilgan sharoitda badiiy bo'yoqlar orqali tasvirlashni o'rgashishdan iborat.

2.Fanning dastlabki rekvizitlari

Ushbu fanni o'zalshtirish uchun san'at va gumanitar fanlar turkumiga kiruvchi chizmatasvir, rangtasvirda materialshunoslik, plastik anatomiya va ashyoda ishlash fanlaridan zarur bilimlarga ega bo'lish talab etiladi.

3.Fanning maqsadi

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarning rangtasvir fani to'g'risidagi ilmiy, nazariy va amaliy bilimlarini shakllantirish.

4.Ta'lim berish natijalari

Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko'nikmalarga ega bo'ladi:

Rangtasvir fanining kelib chiqishi va rivojlanishi, tasviriy san'at qonun-qoidalari, tasviriy san'at turlari, janrlari, etuk tasviriy san'at arboblari, talabalarda badiiy tafakkur, ijodiy qobiliyat, ko'rib eslab qolish, fazoviy tasavvurni shakllantirish; san'at asarlariga nisbatan estetik munosabatni, go'zallikka bo'lgan muhabbatni rivojlanirish.

5.Ta'lim berish usullari

- Guruhlarda ishslash;
- Jamoa bo'lib ishslash;
- kurs ishi yozish;
- konspekt yozish;
- glossariy tuzish;
- individual va jamoaviy o'quv loyihasi tuzish;
- keys-topshiriqlarini bajarish;
- mavzuli portfoliolar tuzish;
- axborot-tahliliy materiallar bilan ishslash;
- manbalar bilan ishslash;
- chizma-tasviriy modellar (intellekt-kart, freym, mantiqiy graf va h.k.) yaratish;
- multimediali taqdimotlar yaratish.

6.Soatlar/kreditlar

Ta'lim turi	Ma'ruza Soat/kredit	Amaliy mashg'ulot Soat/kredit	Labaratoriya Soat/kredit	Mustaqil ta'lim Soat/kredit	Jami Soat/kredit
1-semestr uchun					
Kunduzgi	0	76	0	104	180/6
2-semestr uchun					
Jami	0	76	0	74	150/5
Jami	0	152	0	178	330/11

7. Fanning tarkibiy tuzilishi

Nº	Mavzular	soat	Amaliy mashg'ulot mavzulari	soat	Mustaqil ta'lim va mustaqil ish mavzulari	soat
I-semestr						
1	1-mavzu. Odam boshini grizayl uslubida yechimi	44	Grizayl uslubida qisqa muddatli etyndlarni bajarish. Grizayl tushunchaga ega bo'lish..	18	Portret etyndlarni yaratish.	26
2	2- mavzu. Odam boshi (Cheklangan ranglar uslubida ishlash.)	44	Cheklangan ranglar uslubida qisqa muddatli etyndlarni bajarish. Cheklangan ranglar tushun chasiga ega bo'lish.	18	Turli xil rakurslardan portret etyndlarni yaratish.	26
3	3- mavzu. Odam boshining birlamchi qismlariga ishlov berish.	44	(Keksa chayir kishi, neytral fonda.) Odam boshi o'quv topshirig'ini quyish uchun neytral fon tanlanadi.Odam boshining birlamchi qismlariga ishlov berib tasvirlash.	18	Har xil ruhiy holatdagi portret rangtasviri.	26
4	4- mavzu. Xarakterli odam boshi. (Keksa chayir kishi konstruktiv yechimda, sun'iy yorug'likda)	48	Harakterli odam boshi o'quv topshirig'ini qo'yish uchun ko'rinishidan keksa chayir kishi tanlanadi. Bir tomondan suniy yorug'lik (Safit) o'rnatiladi	22	Har xil ruhiy holatdagi portret rangtasviri.	26
2-semestr						
5	5- mavzu. Psixologik ayol boshi.	36	(Keksa chayir kishi, yorug'lik yon tomondan.). Psixologik ayol boshi o'quv topshirig'ini qo'yish uchun naturalardan keksa chayir ayol tanlanadi, natura yon tomondan yoritiladi.	18	Odamlar guruhi - qoralamalar bajarish	18
6	6- mavzu. Odam boshi yelka qismi bilan.	36	Odam boshi yelka qismi bilan (Keksa chayir kishi, yorug'lik yon tomondan). Odam boshi yelka qismi bilan topshirig'ini qo'yish uchun naturalardan keksa chayir kishi tanlanadi, natura yon tomondan yoritiladi.	18	Avtoportret ishslash	18
7	7- mavzu. Odam boshini ikki ko'rinishdagi tahlili.	36	Ishslash jarayonida bir insonning ikki ko'rinishidagi o'zaro o'xshash va farqli holatlarini tahlil qilib o'rganiladi. Odam boshi suyagi, konstruktiv yechimi, uning harakteri o'rganiladi hamda ikki ko'rinishdagi o'xshashligiga erishiladi.	18	Tabiat shakllaridan etyudlar	18
8	8- mavzu. Tekshiruv vazifasi (odam boshi rakursda. (Keksa chayir kishi.)	42	Odam boshini rakursda ko'rinishi taxlil qilib o'rganiladi. Avval chizmatasviri xal qilinib so'ng rangda yozishga o'tiladi. Rangda umumiylikni saqlagan holda issiq - sovuq ranglarni va soya – yorug'ni taxlil	22	Natyurmort ishslash	20

			qilib yoziladi. Umumiyl konstruktiv xolat saqlab qolnadi.		
Jami	330			Jami 152	Jami 178

8.Talabalar bilimini baholash

Nº	Baholash turi	Topshiriqlar turi	Topshiriq soni	Har bir topshiriq uchun ajratilgan ball	Jami
1	Joriy baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	4	5	20
		Amaliy mashg'ulotlardagi ishtiroki	4	5	20
2	Oraliq baholash	Mustaqil ish topshiriqlari	2	5	10
		Amaliy ish	1	10	10
3	Yakuniy baholash	Amaliy ish	1	40	40
4	Jami		12		100

Izoh: Mustaqil ish topshiriqlarini baholash GulDU Kengashining 11-sonli bayoni bilan tasdilangan “Talabalar mustaqil ta’limini tashkil qilish tartibi” asosida baholanadi.

Talabaning semestr davomida fan bo‘yicha to‘plagan umumiyl bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$UB=JN+ON+YaN$$

bu erda: JN – joriy nazorat; ON – oraliq nazorat; YaN – yakuniy nazorat.

9.ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

- Sh.R. Jumaniyazov, E.X. Xaitov. “Rangtasvir”. 1-bosqich talabalari uchun O‘quv qo’llanma. T., “Info Capital Group” 2018 y.
- Toshmurodov. M.E. “Rangtasvir amaliyoti” (dastgohli Rangrasvir), O‘quv-uslubiy qo’llanma. Elektron resurs. T., “Chashma print”, 2010 y.Z.T.Negmatulloev Algoritmik tillar va dasturlash. O‘quv qo’llanma. Toshkent. “NIF MSH”, 2024, 178 b.
- Xudayberganov R.A. “Rangshunoslik asoslari”, O‘quv qo’llanma. T., Nashriyot – matbaa ijodiy uyi, 2006 y. 92 b. 3 nusxa.
- Jumaboyev N.P. “Rangtasvir”. O‘quv qo’llanma. “Ilm-ziyozakovat”, Toshkent, 2023.
- Худайберганов Р.А.“Тасвирий санъатда ранг”, Ўқув-услубий қўлланма. Электрон ресурс. Т. ТДСИ Ўқ. Босмахонаси, 2004 й. 79 б. 1 нусха.

Qo’shimcha adabiyotlar:

- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabedagi PF 6079 sonli “Raqamli O‘zbekiston 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora tadbirdi to‘g‘risida”gi farmoni.
- O‘zbekiston respublikasi prezidentining farmoni 20.04.2022 yildagi PF-113-sun. Kuchga kirish sanasi 21.04.2022. Davlat xizmatlari ko‘rsatishni soddallashtirish, byurokratik to‘siqlarni qisqartirish hamda davlat xizmatlari ko‘rsatish milliy tizimini rivojlantirishning qo’shimcha chora-tadbirdi to‘g‘risida.
- Richard Schmid “Alla Prima II” Elektron variant. USA., 2013 y.
- Беда Г.В. “Живопись” в помощь начинающим художником , Методическое пособие. М., “Искусство”, 1971. 128 с. ил. 1 экз.

Axborot manbaalari

- www.ziyonet
- Gulduprofile.uz
- <https://unilibrary.uz>

10. Akademik talablar

O‘qituvchi va talaba o‘rtasidagi o‘zaro munosabat samimiyl va beg’araz bo‘lishi lozim, talaba mustaqil bajargan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o‘quv platforma orqali yuboradi va javobni ham shu tartibda oladi.